

Гервасьєва Т. М.,
провідний бібліотекар відділу
автоматизації бібліотечних процесів
Миколаївської обласної бібліотеки для
юнацтва, м. Миколаїв

МОЛОДІ ПЕРСОНАЛІЇ КУЛЬТУРИ МИКОЛАЇВЩИНИ: АКУМУЛЯЦІЯ ІНФОРМАЦІЇ

Бібліотекарі завжди шукали в періодиці і збирали в паперові теки статті про відомих земляків, зокрема діячів культури. В традиційних бібліотечних каталогах були роздільники, що виокремлювали бібліографічні картки на документи, які містять інформацію про відомих краян. Всі ці заходи допомагали відповідати на запити читачів, а також ставили в нагоді при складанні бібліографічних покажчиків.

Сьогодні в бібліотеках все комп'ютеризовано, створюються нові види інформаційних продуктів, впроваджуються інноваційні інформаційні послуги, формуються електронні інформаційні ресурси. Електронні каталоги прийшли на зміну традиційним, замість паперових тек і картотек – електронні бази даних, доступні віддаленим користувачам. Оцифровуються і викладаються у відкритий доступ цінні, рідкісні видання. Інформація генерується на бібліотечних сайтах, де її легко та зручно знайти і завантажити. Загалом будь-яку персоналію можна погуглити в інтернеті, знайти в соціальних мережах, написати в особисті повідомлення або ж поспілкуватися в онлайні.

Але завжди були і є молоді цікаві незвичайні таланти (молоді як за віком, так і за досвідом діяльності), про яких на початку їх творчого шляху ще не писали в ЗМІ, не брали інтерв'ю, не відображали в Вікіпедії, які не організовували відразу персональних виставок, не видавали книг. Багато такої молоді – читачі бібліотеки, учасники її заходів, герої конкурсних робіт учасників конкурсів, організованих бібліотекою. І хтозна, можливо, через пару років вони стануть відомими.

Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва вважає своїм обов'язком не лише пошук, акумуляцію і збереження інформації, а й її створення, насамперед шляхом отримання від першоджерела – від автора. Така інформація, наприклад, розміщена на нашому сайті, є унікальною і стає джерелом для інших.

Це, насамперед, життєві і творчі біографії молодих письменників, зустрічі з якими відбувались у бібліотеці. Адже такі заходи – це не лише можливість представити широкому читацькому загалу їхню творчість, а й чудова нагода більше дізнатися про самого автора так би мовити із перших вуст. Про Інну Моїсєєву, Степана Чигінцева, Богдану Казанжи, Тетяну Купрієвич, Ксану Коваленко, Анну Софіну, Тетяну Данилову та багатьох інших читайте на нашому сайті.

Наша бібліотека завжди була центром тяжіння для творчої молоді. В 2011 році при бібліотеці було створене молодіжне літературно-музичне об'єднання «Білий кіт», яке згуртувало більше сорока креативних творчих особистостей і

дало старт тоді ще початківцям Євгену Андрухову та Володимиру Грекову. Це зараз пан Володимир успішний перекладач, талановитий викладач і відомий поет, а тоді саме клуб «Білий кіт» підготував і організував його перший творчий вечір.

Правонаступницею «Білого kota» стала «Молодість у віршах». Вона вперше «зазвучала» в бібліотеці восени 2018 року. Відтоді молоді поети і музиканти щомісяця збираються в бібліотеці на літературники, поетичні батли, тематичні вечірki, серед них уже сяють «зірочки» – поетеси Валентина Гладченко, Юлія Вдова і Анна Гутник, музикантка Саша Ра. Всі події докладно описані на сайті, доповнені фото і відео, і вже завтра можуть стати цінним джерелом.

Не лише молодих письменників «відкриває» МОБЮ, а й художників, майстрів, фотографів. У 2006-2013 роках у межах програми «Шукаємо таланти» бібліотека спільно з обласним народним творчим об'єднанням художників-аматорів та майстрів декоративно-прикладного мистецтва «Прибужжя» запровадила виставковий цикл «Нові імена Миколаївщини». Були організовані колективні і персональні (часто – дебютні) виставки нових талановитих художників (Оксани Лисянської, Юлії Кондратюк, Едгара Остаповича, Василиси і Анастасії Помян), а також майстрів: Віктора Тесленка, Тетяни Чепурко, Каріне Добровольської, Ганни Дворник, Олени Козявко.

У співпраці з Миколаївською обласною організацією Національної спілки фотохудожників України (в особі її тодішньої очільниці Любові Савельєвої) в бібліотеці постійно відбувалися фотоконкурси і фотовиставки. Колективні виставки робіт юних фотографів-початківців з Молодіжного творчого клубу «Імпульс», що діяв при бібліотеці. Були організовані перші персональні виставки Андрія Шаповаленка, Алли Шполянської, Насті Бушкової і Яни Невзгляденко, а також фотовиставки Анатолія Спиці, Андрія Сливи, Любові Савельєвої.

Згодом саме ці персоналії – художники, майстри і фотографи – стали першими в електронній повнотекстовій базі даних «Карта творчості». Вона ведеться з 2006 року, нині нараховує 67 персоналій, розміщена у відкритому доступі на сайті бібліотеки. Матеріал про певну персоналію містить біографічні дані, відомості про творчий шлях, інформацію про участь в колективних виставках, перелік персональних виставок з назвами, місцем і датою проведення, а також зображення робіт «героя» і посилання на публікації в ЗМІ про нього. «Карта творчості» акумулювала інформацію про 16 художників, 18 фотографів, 11 майстрів, 3 музикантів. Торік база даних поповнилась абсолютно унікальною інформацією про 19-тьох персоналій – героїв конкурсних робіт учасників обласного молодіжного конкурсу «Творимо імідж громади разом», організованого МОБЮ. Це творчі особистості, гордість своїх громад і всієї Миколаївщини: літератори (5), художники (2), майстри (4), музиканти (2), фотографи (2), хореограф (1) і краєзнавці (3). Ще раз акцентую на унікальності матеріалів, а також на знаковості особистостей, про яких у них йдеться. До прикладу, героїня конкурсної роботи переможця – Андрія Денисюка з Катеринівки Веселинівського району, а за сумісництвом його бабуся, Ніна Іванівна Денисюк, у 2020 році була удостоєна почесного звання Заслужений працівник культури України. Втім, не менш цінними є матеріали про перспективну талановиту молодь Миколаївщини:

про березанську майстриню Стефанію Чаплигіну, рок-музиканта з Єланця Ігоря Мартинюка чи хореографку з Баштанщини Наталію Дуракову.

До всіх виставок, які експонувались в ОБЮ, ми уклали каталоги у вигляді буклетів або брошур. Зазвичай буклети містили короткі біографічні відомості і фотокопії робіт. Цікавими є буклети, укладені до персональних виставок, зокрема майстринь об'єднання «Прибужжя» Ганни Дворник і Олени Козявко, художників Едгара Остаповича, Галини Білоус, Василюси і Анастасії Помян, молодого фотохудожника Андрія Шаповаленка, а також до колективних виставок майстрів творчого об'єднання «Прибужжя» і учнів Школи мистецтв №2 м. Миколаєва.

Більше інформації містять каталоги виставок у вигляді брошур. Наприклад, у каталогах персональних виставок художників Романа Нагорного і Юлії Кондратюк є біографічні дані, інформація про творчий шлях, фотокопії робіт. У каталозі колективної виставки робіт педагогів та учнів Академії дитячої творчості йдеться про історію створення школи, її структуру і досягнення; пропонується коротка інформація про десятох педагогів; представлені фотографії експозиційних робіт. Таку ж розширену інформацію можна знайти у каталозі виставки учнів Первомайської дитячої школи мистецтв: про школу, *фотографії експозиційних робіт, фотозвіт з відкриття виставки.*

Окремо хочеться виділити каталоги фотовиставок: унікальних репортажних фотографій Ірини Гузій та Олени Шандригіної, каталог фотовиставок з циклу «Захід – Схід: єднання міст», каталог виставки молодіжної фотографії, укладений за результатами обласного молодіжного конкурсу «В об'єктиві – молодь», а також каталог виставки фотографій учнів фотогуртка «ФотоКрок». До речі, за результатами загальноміської програми «Людина року – 2020» в номінації «Надія року» перемогла Ірина Кузьмич, вихованка «ФотоКроку», переможниця міжнародного фестивалю фільмів, телерадіопередач для дітей та юнацтва «Золоте курча». Дуже ймовірно, що й ті юні «фотокроківці», роботи яких експонувались на виставці в бібліотеці і потрапили у каталог, теж дадуть привід шукати інформацію про їхній творчий дебют. На нашому сайті розміщені всі вище вказані каталоги. Їх можна переглянути і навіть завантажити.

Власна видавнича продукція – серії краснавчих біобібліографічних нарисів «Творча Миколаївщина» (з 2009 р.), біобібліографічних покажчиків «Миколаївщина: премійована література» (з 2016), «Літератори-краяни – ювіляри» (з 2016) – теж акумулюють зібрану інформацію.

Нариси з серії «Творча Миколаївщина», присвячені сучасним митцям нашого краю, серед яких художниці Оксана Лисянська і Світлана Чебанова, поет і композитор Олександр Сичьов, фотохудожник і журналіст Ігор Єрмолаєв, поетеса Наталія Ткаченко, майстриня пісочної анімації Світлана Воронцова, співачка Олександра Казакова. Видання містять біографію, інформацію про творчий шлях, бібліографію творів автора і самі твори, фотокопії робіт, перелік персональних виставок, список публікацій у пресі про творчість митця.

П'ятий випуск із серії «Творча Миколаївщина» присвячений Любові Іванівні Савельєвій – членкині Правління та Художньої ради Національної спілки фотохудожників України, очільниці правління Миколаївської обласної організації

НСФХУ (2010-2016), художниці Міжнародної федерації фотографічного мистецтва. Це видання – єдине в Україні, де зібрані всі її виставки (персональні і колективні), перемоги в конкурсах, бібліографічний список публікації її робіт, статті про творчість мисткині, фотогалерея її робіт.

В серії «Миколаївщина: премійована література» на особливу увагу заслуговують декілька біобібліографічних покажчиків. «Ти знов прийшла, моя печальна музо...» (2015) – містить інформацію про життя та творчість миколаївських поетес різних поколінь. Серед представниць молодого покоління – Надія Агафонова, Дарина Березіна, Наталія Білецька, Ксана Коваленко. Видання 2017 року – «**Ми ще ростем. Ми виростем. Ми будем**» розповідає про молодих миколаївських письменників і поетів Євгена Андрухова, Олега Дороша, Сергія Зубця та Євгена Півня.

Біобібліографічні покажчики із серії «Літератори-краяни – ювіляри» присвячені ювілеям письменників – уродженців Миколаївщини або тих, чий творчий шлях був пов'язаний з нашим краєм: поету Григорію Бичкову, Кирилу Курашкевичу, Івану Мельниченку та багатьом іншим. Видання містять біографію ювіляра, його твори, літературу про нього. Інформація щодо персоналій серії часто збирається по крихтам, тому є цінною і актуальною.

Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва й надалі виконуватиме акумулятивну функцію щодо вивчення, вдосконалення, розвитку та збереження культури молодіжного середовища. МОБЮ є інформаційним осередком з усіх специфічних молодіжних проблем, місцем реалізації молодіжних ініціатив, центром тяжіння для активної, творчої молоді.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Карта творчості [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва : офіційний сайт. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-13-17-31/51-2009-06-11-13-23-29.html>. — Назва з екрана. — Дата перегляду: 22.04.2021.
2. «Ми ще ростем. Ми виростем. Ми будем» [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва : офіційний сайт. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-15-23-30/57-2009-06-11-15-26-57/2516-1-----r.html>. — Назва з екрана. — Дата публікації: 11.12.2017. — Дата перегляду: 22.04.2021.
3. Олександра Казакова: сім нот музичного таланту [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва : офіційний сайт. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-15-23-30/57-2009-06-11-15-26-57/4549-2021-01-16-12-54-38.html>. — Назва з екрана. — Дата публікації: 16.01.2021. — Дата перегляду: 22.04.2021.
4. Світлана Воронцова. Магія пісочної анімації [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва : офіційний сайт. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11->

- 15-23-30/57-2009-06-11-15-26-57/4466-2020-12-10-14-08-50.html. — Назва з екрана. — Дата публікації: 10.12.2020. — Дата перегляду: 22.04.2021.
5. Світлана Чебанова. Історія успіху [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва : офіційний сайт. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-15-23-30/57-2009-06-11-15-26-57/3008-2018-07-25-11-04-19.html>. — Назва з екрана. — Дата публікації: 25.07.2018. — Дата перегляду: 22.04.2021.
6. «Ти знов прийшла, моя печальна музо...» [Електронний ресурс] // Миколаївська обласна бібліотека для юнацтва : офіційний сайт. — Електрон. дані. — Режим доступу: <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-15-23-30/57-2009-06-11-15-26-57/1829-1-----r.html>. — Назва з екрана. — Дата публікації: 24.03.2016. — Дата перегляду: 22.04.2021.
7. Юные фотолюбители открывают мир [Электронный ресурс] // Николаевская областная библиотека для юношества : официальный сайт. — Электрон. дан. — Режим доступа: <http://unbib.mk.ua/index.php/2009-06-11-15-23-30/57-2009-06-11-15-26-57/1727-2016-02-05-20-45-26.html>. — Название с экрана. — Дата публикации: 05.02.2016. — Дата просмотра: 22.04.2021.

Гавришко В. В.,
бібліотекар відділу соціокультурної
діяльності молоді Миколаївської
обласної бібліотеки для юнацтва,
м. Миколаїв

БІБЛІОТЕКА ЯК СЕРЕДОВИЩЕ КОМУНІКАЦІЇ ДЛЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

1. Статистичні дані опитування «Чи відвідує молодь бібліотечні соціокультурні заходи».
2. Літературно-музичне об'єднання «Молодість у віршах». Мета створення проєкту. Вплив комунікації на досягнення учасників проєкту.
3. «BiblioNews». Мета новинного проєкту. Важливість комунікації з глядачем.

Статистика опитування «Чи відвідує молодь бібліотечні соціокультурні заходи»

Аудиторія: 200 осіб віком від 16 до 25.

- 47% опитованих відвідують та приймають участь у масових заходах при бібліотеках.

- 84% - відвідують літературні заходи (квартирники, презентації книжок, зустрічі з письменниками тощо);